N°. 4070. 1860.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden franko p. p. ƒ 6.00.

Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan »het Bureau van DE TIJD."

MAANDAG 24 SEPTEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor grootte letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 22 September.

De regel van niet-interventie in Italië is tot twee malen toe, gewelddadig geschonden door den Staat, ten wiens behoeve bevriende en medepligtige mogendheden dien hadden vastgesteld. Het koningrijk Napels is ten onderste boven gekeerd door een generaal in Piëmontesche dienst, met oorlogsmiddelen en soldaten voornamelijk door Piëmont geleverd, bovenal met verradersloon door de Piëmontesche schatkist betaald. De kosten ten dienste van dezen krijgstogt zijn aan Piëmont echter nu reeds met woeker teruggegeven, dat zich van de talrijke en goed uitgeruste schepen der Napolitaansche marine heeft meester gemaakt, als bezat het daar 't onbetwistbaarst eigendomsregt op. En wat deden Engeland en Frankrijk, de mogendheden, welke voor de handhaving der niet-interventie borg hebben gesproken? zij belemmerden eendragtiglijk, de een door zijn admiraals in de wateren van Sicilië, de ander door zijn diplomaten te Napels, den Koning in zijn verdedigingsmaatregelen, en stonden bijna openlijk Garibaldi met raad en daad bij.

Het heette nog altijd dat de regel van niet-interventie ongeschonden was. De strijd tusschen Frans II en de troepen, die in zijn land gevallen waren, werd officieel beschouwd als een verschil tusschen de dynastie en de bevolking; dat het buitenland niet aanging; en geen regering zette een stap ten gunste van den Koning.

Die lijdelijkheid deed Sardinië moed vatten. In lijnregten strijd met het Europeesch volkenregt, en nu openlijk den regel van niet-interventie verkrachtend, valt het zonder reden of voorwendsel een vreedzamen staat aan, en maakt zich van eenige zijner gewesten meester. En de mogendheden? Engeland zwijgt; de anderen leveren voor den vorm een protest in, maar breken hun betrekkingen niet af met een regering, die al de regelen, waarop het onderling verkeer van staat tot staat gebouwd zijn, schaamteloos verbreekt. Frankrijk alleen roept in een geveinsde verontwaardiging, waardoor zelfs de argelooste krantenlezer zich niet laat misleiden, zijn gezant terug, terwijl het zelf een nieuwe inbreuk maakt op de niet-interventie door zijn bezetting in Rome te verdubbelen. Zoo stort de wereldlijke troon van den Paus niet in één dan door een reeks van openlijke ongeregtigheden. Het is zijn vijanden niet mogen gelukken hem anders ten val te brengen dan door gewelddadige schending van alle regten, dan door verkrachting der plegtigste overeenkomsten en door verzaking der regelen, die zij zelven, gisteren pas, tot eigen behoud hadden vastgesteld. Zoo en niet anders moest het zijn. De eeuwige hand, die in vurige letters de geschiedenis der wereld schrijft, heeft gewild dat deze troon niet ineenzinken zou door een plotselinge ramp, door eigen schuld, of de wisselvalligheden der fortuin. De aanval moest komen uit gewesten, wederregtelijk aan hun wettige bezitters ontwrongen, en van de zeezijde worden ondersteund door een vloot, die gisteren pas ontroofd was aan den bloedverwant van dengenen, die tot den aanval bevel gaf.

Bij deze gelegenheid vooral blijkt vreeselijk tot welke diepe ellende Europa gezonken is. Geen der vorsten, die hun legers bij honderdduizenden tellen, heeft het gewaagd anders dan met een zwak protest zich tegen dit geweld te verzetten. Toch is hun belang er naauw mede verbonden dat het niet zegepraalt. Wat heden tegen den Paus geschiedt, wat gisteren tegen den Koning van Napels is gelukt, wacht hen morgen. Zij weten en gevoelen het, maar blijven werkeloos. Het is veel minder onwil, of vrees om een vrede te verstoren, die toch niet behouden kan blijven, dan magteloosheid, welke hun de handen heeft gebonden. De kanker, die Italië wegvreet, knaagt ook aan hunne landen, en geen hunner acht zich sterk genoeg om alleen, zonder bijstand van anderen, het kwaad te keer te gaan. Het groote rijk van het Noorden lijdt aan hevige inwendige kwalen. De bevolking verkeert er in een spanning, door beloften opgewekt, die de radelooze regering niet weet hoe gestand te doen. De geldnood drukt er vooral niet minder dan in Oostenrijk, en ofschoon sedert geruimen tijd de gewone jaarlijksche rekruteringen er achterwege zijn gebleven, laat de betaling der soldij aan het verminderd leger zich nu en dan wachten. Daarbij dreigen iederen dag in het Oosten beroeringen te ontstaan, welke Ruslands tusschenkomst, op een oogenblik dat het daartoe naauwelijks bij magte is, noodzakelijk maken, terwijl de Polen na de gebeurtenissen in Italië, zich voorbereiden tot een nieuwe poging om hun onafhankelijkheid te herkrijgen. Het sein daartoe wachten zij uit de Oostenrijksche Kroonlanden. Niet enkel de Hongaren rekenen er op dat weldra ook voor hen het nationaliteitsbeginsel in praktijk treden zal. Kroatië, Illyrië, Bohemen, Moravië, Dalmatië en natuurlijkerwijs de Poolsche gewesten Lodomirië en Gallizië, in één woord, bijna al de heel of half Slavische bevolkingen, die Oostenrijk bewonen, zonder nog van de Venetianen te spreken, zijn in beweging geraakt, sedert Keizer Napoleon zich den voorvechter der nationaliteiten heeft verklaard. Ziedaar een groot gevaar dat Oostenrijk, Rusland en Pruissen regtstreeks, geheel Duitschland zijdelings bedreigt, en dat voldoende verklaart waarom de magtigste vorsten van Europa lijdelijk aanzien, en moeten aanzien dat, onder begunstiging van een Bonaparte, de omwenteling den eenen troon na den anderen omverwerpt, en een staat als Sardinië zich openlijk vergrijpt aan het Europeesch volkerenregt, dat zoowel de zelfstandigheid der staten als de kroonen der koningen waarborgt.

Het is waar dat de eensgezindheid dier magtigen de omkeering, welke door hun tweedragt geheel Europa wacht, nog kan voorkomen, maar die eensgezindheid is nog niet daar, ofschoon er te Teplitz de eerste stap voor gezet is, en de bijeenkomst te Warschau met hetzelfde doel beraamd schijnt. Welke kracht willen zij echter, ieder voor zich, aan de revolutie buiten hun rijk overstellen, zoolang hun tweedragt en onderlinge naijver hun naauwelijks middelen genoeg laten de revolutie daar binnen te smoren?

Z. M. de Koning heeft op het adres, in antwoord op de troonrede, gisteren door eene kommissie van leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal Hoogstd. aangeboden, het volgende geantwoord:

»Het is mij aangenaam op nieuw de verzekering te ontvangen van de medewerking der Eerste Kamer in het tot stand brengen dier maatregelen, die voor de welvaart en den bloei van het vaderland nuttig zouden kunnen zijn.

»Ik verzoek u der Kamer mijnen dank over te brengen voor de mij medegedeelde gevoelens."

Vervolg en slot van het regeringsverslag omtrent den staat der hoogere, middelbare en lagere scholen over 1858/59:

Vervolgens geeft het verslag opgaven nopens de kosten van het onderwijs die in 1858 door de geringe uitvoering aan de wet gegeven, nog zeer onvolledig op te maken waren, altans voor wat den invloed der nieuwe wet betreft. Het vooruitzigt is echter dat de uitgaven voor de gemeenten bij volle uitvoering der wet aanmerkelijk zullen toenemen.

De bepalingen nopens het heffen van schoolgelden zijn in 1858 ook slechts in weinige gemeenten in werking gekomen. De inkomsten der onderwijzers had, in vergelijking met vorige jaren, weinig of geene verandering ondergaan; maar ook hier wordt gewezen op de weinige uitvoering der wet in het eerste der drie daartoe bepaalde jaren. Het verslag behelst voorts wetenswaardige en uitgebreide bijzonderheden omtrent de kwestie der opleiding van onderwijzers en wat deswege is geschied, doch daarbij zou 1859 en een deel van 1860 moeten gevoegd zijn om er een goed begrip van te geven. Evenwel, het plan der Regering, omtrent alles wat de opleiding van de onderwijzers en onderwijzeressen betreft, met uitzondering alleen van de kweekscholen, is in beginsel geregeld en 1859 ter kennisse der inspekteurs gebragt, en zijn daar ook sedert in verschillende gemeenten normaallessen aan de openbare scholen verbonden.

Wat de examens betreft, zoo blijkt het volgende: In de meeste provinciën, voornamelijk in Gelderland, Zeeland, Utrecht, Groningen en Limburg, zijn de kommissiën van oordeel geweest, vooral bij het in Junij afgenomen examen, met eenige meerdere toegeeflijkheid te werk te moeten gaan, eensdeels om den overgang van den vroegeren stand van zaken tot den tegenwoordigen meer geleidelijk te maken, anderdeels omdat het voor sommige vakken, zoo als vormleer en natuurkennis, den onderwijzers meestal aan tijd en gelegenheid ontbroken had om in alle opzigten die kundigheden te verzamelen, welke volgens de programmatie konden gevorderd worden. In andere provinciën, zooals in Noord-Brabant en Zuid-Holland, heeft men daarentegen gemeend met meerdere gestrengheid bij de beoordeeling te moeten te werk gaan, daar men begreep aan het onderwijs geen grootere ondienst te kunnen bewijzen, dan door de toelating van onderwijzers die niet in alle opzigten voor hunne taak berekend waren.

In Friesland hebben vele personen, die voornemens waren een examen af te leggen, zich vooraf aan een soort van examen bij hunne schoolopzieners onderworpen, en zich, zoo het hun bleek dat de kans op eenen goeden uitslag van het examen gering was, niet daartoe aangegeven; van daar dat de uitslag van de examens in die provincie gunstiger was dan in vele andere, hoewel men in Friesland evenzeer met gestrengheid bij de beoordeeling is te werk gegaan. Uit het voorgaande blijkt, dat in 1858 niet in alle provinciën volkomen dezelfde maatstaf bij de examens is gebruikt; het is echter te verwachten dat in dit opzigt weldra meerdere gelijkvormigheid zal plaats hebben, vooral wanneer de redenen, die in den aanvang tot toegevendheid hebben geleid, niet meer zullen bestaan.

Vervolgens worden de maatregelen medegedeeld, genomen ter voorziening in het toezigt op het onderwijs en de aanvankelijke werking er van. Mogten de werkzaamheden der plaatselijke schoolkomissiën dus in sommige opzigten te wenschen hebben overgelaten, aangaande de wijze, waarop de schoolopzieners hunne soms moeijelijke betrekking waargenomen hebben, is door de inspekteurs niets dan lof medegedeeld, meermalen ook is de Regering in de gelegenheid geweest zich te overtuigen van den ijver en de warme belangstelling in het onderwijs, door de schoolopzieners bij de vervulling hunner taak aan den dag gelegd. Wat eindelijk de inspekteurs aangaat, zoo is het der Regering aangenaam hier te kunnen vermelden, dat deze ambtenaren zich met den gewonen ijver van de, aan die betrekking verbonden, werkzaamheden gekweten hebben.

Eindelijk bevat het rapport nog eenige bijzonderheden nopens verder voortgezet onderwijs in levende talen en over het onderwijs in de gevangenissen, de gestichten voor doofstommen en blinden, wanneer deze buiten de toepassing der wet blijvende. Afzonderlijk verslag wordt gegeven, zoo mede van de zondagscholen, wier getal bedraagt 70 openbare met 9275 leerlingen, 825 bijzondere met 31951 leerlingen, en 311 bijzondere kleinekinder- of maitressen-scholen met 8010 kinderen.

Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid Mgr. de Bisschop van Haarlem zal, naar wij vernemen, gedurende de geheele volgende week afwezig zijn, ter oorzake van Kerkvizitatie en toediening van het H. Sakrament des Vormsels in het dekanaat 's Gravenhage.

Tengevolge van de dienstregeling [illegible] spoorweg tusschen Oberhausen en Emmerik, [illegible] eergisteren in werking is gekomen, wordt de korrespondentie uit geheel Duitschland, met den sneltrein uit Berlijn, en met den koeriertrein uit Keulen, des avonds ruim 8 ure te Oberhausen aangebragt, dadelijk naar Emmerik doorgezonden, om des morgens ten 9 ure 35 minuten aan te komen, met den trein van 6½ ure des morgens, uit Arnhem vertrekkende.

Vele landbouwers in Noord-Holland hebben onlangs een aanzienlijk verlies geleden door het schandelijk bankroet van eenige veehandelaren, te Alkmaar en te Hoorn gevestigd. Deze, die sinds verscheidene jaren wekelijks

600 à 1000 schapen naar Londen verzonden, hebben in eenige dagen tijds voor ruim *f* 100,000 aan schapen en ook eenig groot vee opgekocht en zijn daarmede naar Londen overgestoken, zonder orde op hunne zaken te stellen. (*H. & E.*)

Z. M. heeft benoemd: tot sekretaris van het kollegie van kuratoren der hoogeschool te Leiden, mr. J. Luzac; tot kanonreg er te Woubrugge, mr P J. J. Linckers

TWEEDE KAMER.

Zitting van Vrijdag, 21 September.

In deze zitting heeft de minister van Financiën de begrootingswetten voor 1891 ingediend, en bij die gelegenheid een uitvoerige rede gehouden.

De begrootingswetten met daarbij gevoegde staten zijn daarop door den min. van Financiën overgelegd, welke stukken zullen gedrukt en rondgedeeld, en de wets-ontwerpen naar de afdeelingen verzonden worden.

In deze zitting heeft de kommissie van redaktie voor het adres van antwoord op de troonrede haar ontwerp ter tafel gebragt. Dat stuk zal gedrukt en rondgedeeld en naar de afdeelingen tot onderzoek verzonden worden.

De heer Meeussen heeft, namens de kommissie, belast geweest met het onderzoek der geloofsbrieven van de heeren Dirks en Wybenga, de verslagen daaromtrent uitgebragt. Die verslagen zijn op schrift gesteld, om ze te doen drukken en ronddeelen, terwijl over de daarbij voorgestelde konkluziën in eene op Maandag aanst. te houden vergadering zal worden beraadslaagd. De konkluziën, welke de heer Meeussen mededeelde, strekten om voorloopig de beide heeren niet als leden der Kamer toe te laten, en voorts te bepalen dat van dat besluit zal worden kennis gegeven aan den minister van Binnenlandsche Zaken, met uitnoodiging, om aan de Kamer te doen overleggen de verzegelde pakketten waarin, volgens de artt. 68 en 69 der kieswet, de in de hoofdkiesdistrikten Leeuwarden en Sneek bij de verkiezing van den 12 Juni ingeleverde stembriefjes zijn besloten en bewaard worden. Voor zoo ver de verkiezing van den heer Dirks betreft, moest dat onderzoek strekken om in de eerste plaats na te gaan of een der van onwaarde verklaarde stembriefjes werkelijk was ingevuld met de woorden Johannes Cyprianus van der Veen, terwijl, aangaande de verkiezing van den heer Wybenga, dat onderzoek moest leiden om den inhoud inzonderheid van 209 vernietigde stembriefjes op te nemen.

In deze zitting heeft nog de verkiezing plaats gehad der drie leden van de komissie voor de stenographie. Als zoodanig zijn herkozen de heeren Wintgens, de Brauw en Gevers Deynoot, alle drie bij eene eerste stemming benoemd, de eerste met 40, de tweede met 28 en de derde met 31 van de uitgebragte stemmen.

's HERTOGENBOSCH, 20 Sept. Heden stond voor het prov. ger. te regt v. R., surnumerair bij de posterijen, beschuldigd van diefstal, en wel van het ontvreemden van geld uit aangeteekende brieven, te zamen eene belangrijke waarde. Verscheidene getuigen werden gehoord, waarna het O. M., waargenomen door den prokureur-generaal, een tuchthuisstraf van 10 jaren eischte, met de kosten van het proces. Uitspraak over acht dagen.

HOORN, 20 Sept. Op de markt alhier werden aangevoerd 298 stapels Kaas. Prijs: Kleine Gras *f* 25.50.

De telegraaf meldde gisteren het volgende:

PARIJS, 21 Sept. *'s avonds*. Men verzekert dat Keizer Napoleon naar Warschau zal gaan, om de zamenkomst der Keizers van Rusland en van Oostenrijk en van den Prins-regent van Pruissen bij te wonen.

Nog twee Fransche regimenten zullen zich naar Rome begeven.

(Bovenstaande telegram is gisteren reeds in de laatste Nommers onzer oplage medegedeeld.)

PARIJS, 22 Sept. (*'s Morgens*). De Keizer heeft bij gelegenheid van het feestmaal, hem te Algiers aangeboden, een redevoering gehouden, waarin hij onder anderen het volgende zeide:

„De eerste gedachte, die het gezigt van het Afrikaansche gebied opwekt, is die aan het leger; maar God, die den geesel des oorlogs als een straf of een verlossing heeft gezonden, liet in Frankrijks handen de verovering van Algiers slechts strekken tot eene verlossing. De vrede van Europa zal Frankrijk vergunnen zich nog edelmoediger voor zijne koloniën te betoonen. Zoo mijn overtogt der zee om tot u te komen, geschikt is om u vertrouwen in de toekomst te doen opvatten, wijdt dan ook een algeheel vertrouwen aan de roeping van Frankrijk, welks streven tot heil der menschheid door de Voorzienigheid gezegend zal worden."

MARSEILLE, 22 Sept. Berigten uit Napels van den 18n melden, dat de troepen van Garibaldi aan de monding van den Garigliano ontscheept zijn. Zij hebben de gemeenschap tusschen Gaëta en Kapua aan de koninklijke troepen afgesneden. Garibaldi heeft zich naar Palermo begeven, en daar den 17n eene nieuwe proklamatie aan de Palermitanen afgekondigd, waarin hij zegt, dat hij eerst te Rome het Italiaansche koningrijk zal uitroepen en dat er thans geene aanhechting zal plaats hebben. In het ministerie te Napels is geene verandering ontstaan.

WEENEN, 22 Sept. In de gisteren gehouden zitting van den rijksraad is het rapport van het komitee voor de financiën uitgebragt. De financiële toestand wordt daarin op de ongunstigste wijze geschetst, en eene konversie der renten voor onmogelijk verklaard. De heer Plener acht de schets van den financiëlen toestand, zoo als die in het rapport is gegeven, te zeer overdreven; hij erkent echter de noodzakelijkheid eener verandering van het financieele stelsel. De heer Maager zegt, dat de kwestie der valuta alleen is op te lossen door eene bijzondere daartoe ingerigte instelling. De heer v. Rechberg verklaarde, dat het ministerie niet gemagtigd was om den redenaar op dit veld te volgen. De rapporteur Clam-Martinitz ontkende, dat het komitee den toestand te zwart heeft ingezien. Hij dringt aan op eene verandering van het tot dusver gevolgde stelsel. Het rapport van het komitee is daarna met eenparige stemmen aangenomen.

KOBLENTZ, 22 Sept. Uit goede bron verneemt men dat graaf Schleinitz (Pruissische minister van Buitenlandsche Zaken) den 9 Oktober e. k. hier ter stede een onderhoud zal hebben met lord John Russell, die koningin Viktoria op hare reis vergezelt.

TURIJN, 21 Sept. Het officieele orgaan bevat het berigt dat onze regering aan de mogendheden heeft kennis gegeven; dat de haven van Ancona geblokkeerd is. De beginselen, in 1856 door het Parijsche kongres ten aanzien van de zeeregten aangenomen, zullen bij die blokkade in acht genomen worden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 Sept. Uit het Oosten zijn belangrijke tijdingen ontvangen, luidens welke men in de Slavonische provinciën van Turkije alle oogenblikken een opstand verwacht, die, naar sommigen willen, door Rusland bewerkt wordt.

— Naar men verneemt zullen aanzienlijke werken in de haven van Villafranca nabij Nizza worden ondernomen. De Keizer heeft de hem voorgelegde plannen daartoe goedgekeurd.

— Uit goed onderrigte bron wordt verzekerd dat de vertegenwoordigers der Marken en van Umbrië, die te Turijn zijn gekomen om Viktor Emmanuel bijstand te verzoeken, niemand anders dan zich zelven hebben vertegenwoordigd. Allen waren, zonder uitzondering, ballingen, die sedert lang uit de Romeinsche Staten wegens zamenzwering verdreven waren. Die van Perugia waren na de inname der stad gevlugt, uit vrees van voor hun verraad gestraft te zullen worden.

— Volgens een korrespondentie zou het gesprek, medegedeeld door de *Presse*, tusschen generaal de Lamoricière en generaal Fanti, ter zake der eischen van den laatste, weinig met de waarheid overeenkomstig zijn. De generaal, zegt de korrespondent van het blad, waaraan het ontleend is, zou, toen Fanti hem opmerkzaam maakte op het aanzienlijk leger, dat hij te bestrijden had, niet anders dan dit geantwoord hebben:

„Wanneer ik den degen trek, tel ik nooit het getal mijner vijanden; thans, nu ik voor het regt en voor de regtvaardigheid strijd, zal ik het veel minder doen. Hebt gij sterke bataljons, ik heb God voor mij. Wij zullen zien aan wien de zege blijft."

— De bladen bevatten den tekst van een breve door Z. H. Paus Pius IX gerigt aan Mgr. Vincent, Aartsbisschop van Nisibi, hoofdaalmoezenier der Pauselijke troepen, welke, vertaald, aldus luidt:

„Eerwaardige broeder, heil en Apostolische zegen!

„Wij zijn door diepe droefheid aangegrepen bij den aanblik dezer voor de Christenen zoo moeijelijke tijden, en de groote nadeelen ziende welke, Ons en dezen H. Stoel zijn toegebragt en nog worden toegebragt door onze woedendste vijanden, welke terzelfdertijd die der beschaafde maatschappij-zelve zijn. Te midden onzer groote bekommering is 't geen geringe troost noch kleine vergoeding voor ons hart, den ijver en drift te zien, waarmede een groot aantal mannen en jongelingen van aanzienlijke afkomst, uit alle oorden der wereld toestroomen om in de gelederen van ons leger plaats te nemen, onder het bevel van den doorluchtigen en moedigen generalismus, met het doel om moedig onze zaak en die van den H. Apostolischen Stoel en der geheele Katholieke Kerk te verdedigen.

„Wij houden zekerlijk niet op de vurigste gebeden tot God te rigten, opdat Hij Ons allen den zoo zeer gewenschten vrede geve; maar de goddeloozen — die op dit oogenblik slechts het werktuig zijn, waarvan God zich bedient om de zonden te straffen, en welke hij op hunne beurt zal verderven en straffen op den dag van zijnen toorn, — vertreden Gods wet, en den naam Israëls lasterende gaan zij voort tegen de Kerk en den H. apostolischen Stoel den hardnekkigsten oorlog te voeren. Ten prooi aan den geest van Satan hebben die mannen, na al de volken in Italië tot opstand aangehitst, tegen alle regtvaardigheid de wettige vorsten verjaagd en alle goddelijke en menschelijke dingen in verwarring en beroering gebragt te hebben, zich verleden jaar in onze Staten geworpen om er op heiligschendende wijze eenige provinciën te overweldigen, en nu nog, op dit oogenblik, trachten zij de ons overgebleven provinciën te vermeesteren en te overweldigen. En al die misdaden bedrijven zij in de goddelooze hoop dat zij, na de wereldlijke magt van den H. Stoel te hebben geschokt en omvergeworpen, sterk genoeg zullen zijn om, ware dit immer mogelijk, de Katholieke Kerk en haar Opperpriesterschap te verdelgen, zoo als zij zich niet schamen dit openlijk te verkondigen in zoo vele goddelooze boeken en door zoo vele afschuwelijke daden.

„Tegenover de breidelooze verdorvenheid dier goddeloozen, tegenover zulk een betreurenswaardigen toestand en strenge noodzakelijkheid, hoewel er geen oogenblik aan de overwinning der Kerk te twijfelen is, kunnen Wij er evenwel niet aan denken, zonder de innigste smart te gevoelen, dat zulke standvastige bevelvoerders en soldaten als die, waaruit Ons leger bestaat, de ernstigste gevaren zullen te tarten hebben en slaags zullen geraken met zeer vermetele vijanden die meesters in de kunst van schelmerij en bedrog zijn. Wij hebben alzoo gemeend dat het Onze pligt was ten spoedigste den moed van Ons dapper leger, dat voor de zaak der Kerk en dezen H. Apostolischen Stoel strijdt te versterken, door het van alle geestelijke hulpmiddelen te voorzien.

„Om die reden schrijven Wij u dezen brief, Eerwaardige Broeder, waarbij Wij, krachtens Ons apostoliesch gezag, U en alle priesters en aalmoezeniers van Ons leger de magt verleenen, om zelfs in de akte der sakramentele biecht, vollen aflaat *in articulo mortis* te geven aan allen en ieder der bevelvoerders en soldaten van dat leger. Bovendien verleenen Wij, krachtens ditzelfde gezag, aan alle bevelvoerders en soldaten, telkenmale wanneer zij in het uiterste liggende den bijstand van een gewijd priester niet kunnen genieten, het vermogen dien vollen aflaat te verdienen, mits zij, hiertoe in staat zijnde, met de lippen, of ten minste met het hart, de zoo zoete en krachtige namen van Jezus en Maria aanroepen.

„Wij hebben het vaste vertrouwen dat de zaak der Kerk en der regtvaardigheid, als immer, een schitterende overwinning op hare vijanden zal behalen; en dan zal het gebeuren dat de regtvaardige en barmhartige God of die duizenden menschen, welke zich van het pad der zaligheid hebben verwijderd, er op zal terugvoeren, zooals Wij Hem gestadig en met aandrang in Onze gebeden verzoeken; of dat Hij in de verontwaardiging zijner verbolgenheid die nieuwe Sennacheribs zal treffen, verpletteren en verdelgen. Deze overtuiging en dat vertrouwen hebben tot hechten grondslag de algemeene gebeden der Katholieke Kerk, welke dagelijks als een welriekende wierook tot den troon der genade opstijgen; ook die tegen alle beproevingen verharde trouw, deugd, wijsheid en raadgevingen van zoovele doorluchtige discipelen van Jezus Christus en van zoovele ijverige zonen der Katholieke Kerk en van dezen Apostolischen Stoel, die al hunne beroemdheid en talenten aanwenden om op duizenderlei wijze de regten van de Kerk en den Heiligen Stoel te verdedigen; eindelijk de bewonderenswaardige vroomheid dierzelfde kinderen, die met hunne bezittingen den zoo neteligen toestand van den H. Stoel verligten. Wij twijfelen niet dat de geloovigen zullen voortgaan ons den bijstand hunner vurige gebeden te verleenen en dien van hun zoo edelen en prijzenswaardigen ijver en van hunne vrome en milde giften, tot het oogenblik dat het den barmhartigen en goedertieren Vader zal behagen de winden te gebieden en de zee om een perk aan de woede van den orkaan te stellen en aan zijne Kerk de zoo zeer gewenschte vrede en rust te schenken.

„Dat de God der heirscharen, in wiens handen alleen de overwinning berust, die aan David de ontzaggelijke kracht schonk om den muiter Goliath te vellen en aan Judas Machabeus toestond over de woede der natiën te zegenvieren, uit de hoogte zijner hemelen op den opperbevelhebber van ons leger en op de generaals en soldaten de genade en den noodigen moed doe nederdalen om met vrucht de zaak der Kerk en van dezen Apostolischen Stoel, ter beschaming der vijanden van Christus' Kerk van het geloof en de Katholieke godsdienst te verdedigen.

„Dit zijn, eerwaardige broeder, de zaken welke Wij gemeend hebben U te moeten mededeelen, en als de voorlooper van alle hemelsche gaven, en tot pand van onze bijzondere genegenheid, geven wij U in de volheid onzes harten, U, eerwaardige broeder, alsmede aan den opperbevelhebber en alle officieren en soldaten van ons leger den Apostolischen zegen.

„Gegeven te Rome, bij St Pieter, den 10n September 1860, het XV jaar van ons Opperpriesterschap.

„PIUS IX."

— Men schrijft uit Napels: „Bij Koning Frans II zouden nog zijn de generaals Statella, Cutrofiano, Barbalongo, Casella en, naar het schijnt, ook Bosco; Salzano heeft het opperbevel. De maarschalk-goeverneur van Kapua, Pinedo, zou in boerenkleeding gevlugt zijn, daar zijn soldaten hem wilden vermoorden, omdat hij, naar beweerd werd, Kapua voor 30,000 dukaten aan Garibaldi verkocht had. Graaf Trani heeft den troepen verklaard dat zij spoedig naar Napels zouden oprukken, en

heeft eenig geld onder hen uitgedeeld. Het uitrukken was aan de orde van den dag. Koning Frans heeft, behalve zijn kabinet, ook een officiële koerant opgerigt; daarin wordt gezegd dat alle ambtenaren zullen worden ontslagen die onder Garibaldi op hun post blijven; de marine wordt er in van hoog verraad, beschuldigd, de nationale garde ontbonden verklaard enz.

„Den 14n Sept. kwam het tusschen de voorhoede van Garibaldi en de voorposten der koninklijke troepen voor Santa Maria de Kapua tot een eerste gevecht. Sedert den 15n dezer is Kapua geblokkeerd."

— De Napolitaansche korrespondent van de *Débats* heeft een brief van een te Kapua liggend kolonel gelezen, waarin wordt gemeld dat er levensmiddelen ontbraken en de Koning bevolen had, uithoofde der stemming die zoowel onder officieren als soldaten heerscht, den eersten den besten die een beweging maakte om zijn post te willen verlaten, neer te schieten. De forten Sant Elmo en Uovo te Napels waren in de bewaking der nationale garde gesteld.

— In deze hoofdstad heeft de spoedige en geheele vernietiging van het pauselijke leger diepen indruk gemaakt. Men had algemeen geloofd dat het Lamoricière zou gelukken langer weerstand te bieden. Volgens nadere berigten, heeft hij drie keeren des ochtends op den 18 dezer, een aanval beproefd, maar drie keeren werd hij teruggeslagen. Bij den derden aanval werd Pimodan gevaarlijk gewond, en toen stelde zich generaal Lamoricière aan de spits van een kleine afdeeling, om zich door den vijand te slaan, en het gebergte te bereiken, 'tgeen hem gelukte, daar hij behouden te Ancona is aangekomen.

Graaf Pimodan, die aan zijne wonden overleden is, welke hij in het gevecht van den 18 ontving, diende bereids als officier onder Karel X. Na de Februarij-omwenteling nam hij zijn ontslag en trad in Oostenrijksche dienst; als Oostenrijksche kolonel nam hij deel aan den veldtogt in Hongarije, waar hij in een gevecht 18 wonden kreeg. Toen aan Lamoricière het opperbevel over de pauselijke troepen werd gegeven, trad Pimodan als chef van den generalen staf met den rang van generaal in het pauselijk leger.

— De heer de Talleyrand heeft den 19n dezer Turijn verlaten.

— In een korrespondentie uit Turijn wordt gezegd dat een dagorder van generaal Fanti op den 11n bij het inrukken der Pauselijke Staten afgekondigd, bij Garibaldi's aanhangers veel kwaad bloed heeft gezet. Daarin zou, volgens den *Opinion Nationale*, gezegd worden: „Europa zal zien dat Italië niet meer de schouwplaats en de overwinning van den moedigsten en gelukkigsten avonturier is." Sommigen nu willen dat die zinsnede Garibaldi, anderen dat zij Lamoricière geldt. Het laatste, zegt de *Opinion*, is het waarschijnlijkst, wijl Fanti toch moeijelijk Garibaldi het verwijt kan doen, 'twelk hij te regt „Lamoricière en de gelukzoekers van vorige eeuwen" kan toewerpen."

— Nopens Gavazzi behelst de *Monde* de volgende bijzonderheden: „Gavazzi deed de deuren der kathedraal van Napels openbreken, kleedde zich in priesterlijk gewaad en zong het *Te Deum* ter eere van Garibaldi's komst in de hoofdstad der Beide-Siciliën. Heeft dan de afvallige ootmoedig boete gedaan voor zijne misdaden en zijn afval herroepen, daar hij zich vermeet een Katholieke kerkelijke plegtigheid te verrigten? Neen. Sedert tien jaren verklaart Gavazzi zich Protestant; sedert tien jaren wordt hij door de presbyterianen betaald om tegen het Katholicismus te preken. In alle rigtingen heeft hij de drie koningrijken doorkruist, een reeks van redevoeringen tegen het Pausdom, tegen de vereering der H. Maagd en de biecht doende.

„Toen in 1853 voor het eerst een apostolische nuntius naar de Vereenigde-Staten werd gezonden, haasten zich de Protestanten Gavazzi te ontbieden, ten einde zoo mogelijk de geestelijke zending van den pauselijken gezant te doen mislukken. De afvallige monnik volgde met boosaardige halsstarrigheid de schreden van Mgr. Bedini, van de eene naar de andere stad, overal trachtende het volk tegen den nuntius op te hitsen, 'tgeen hem [illegible] Duitsche staatkundige uitgewekenen gelukte, wier gewelddadigheden dikwerf bloedige tooneelen in de steden veroorzaakten, waar de aartsbisschop van Theben doortrok. Destijds droeg Gavazzi op zijn gewaad een dolk in plaats van een kruis, en luide verkondigde hij dat het pausschap niet anders dan door bloed vernietigd kon worden.

„Deze man nu is de hoofdaalmoezenier van Garibaldi, de man die, om te beter de eenvoudige Napolitanen te kunnen bedriegen, zich aanschen in het priesterlijk gewaad der Katholieke Kerk vertoonen [illegible] deplegtigheden verrigt; hij is een staaltje der [illegible] geestelijken, die de benden van den beruchten [illegible] volgen, welke zijn waarlijk christelijk gedrag in zijne proklamatie aan het Napolitaansche volk [illegible]. Maar die ellendige afvallige meent dat het noodzakelijk is voorals nog te Napels den huichelaar te spelen en zijn wolvenaard onder de schapenvacht te verbergen."

ENGELAND.

LONDEN, 20 Sept. Men zegt dat het Engelsche goevernement op dit oogenblik zich beijvert om Garibaldi te doen afzien van een overhaasten aanval tegen Oostenrijk, welke aanval al zijn tot hiertoe in Italië verkregen voordeelen zou kunnen vernietigen. Doch tegelijkertijd zou het Britsche kabinet anderzijds stappen doen, om Oostenrijk er toe te bewegen het Venetiaansche, voor een vergoeding, aan Italië af te staan.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 20 Sept. Men zegt dat graaf Degenfeld uit Verona zal worden ontboden om hem bij het leger een hoogeren rang te geven. In zijne plaats zou de veldtuigmeester von Benedek treden en het opperbevel krijgen over al de Oostenrijksche troepen in Italië, en aan de kusten; welk berigt waarschijnlijk door het leger in Italië met blijdschap zal vernomen worden.

Inmiddels gaan gestadig troepen naar Italië, en aanzienlijke sommen zijn voor de versterking der kusten beschikbaar gesteld. Alle punten, waar een landing mogelijk is, van Cattaro tot Triëst, worden versterkt en gewapend met gegleufde kanonnen, welker gieting ijverig wordt voortgezet.

ITALIE.

TURIJN, 19 Sept. De bladen melden dat de markies Pallavincino zou benoemd zijn tot prodiktator van Napels, en beschouwenen dit als een zeer vijandige daad van Garibaldi tegenover graaf Cavour; uit Napels wordt daarentegen geschreven dat die waardigheid aan generaal Sirtori is verleend, welke ze bereids te Palermo, vóór de komst van den heer Depretis vervulde.

Die benoeming schijnt aan te duiden dat Garibaldi spoedig tegen Kapua en Gaëta zal oprukken om er de nederlaag, aan Lamoricière toegebragt, te voltooijen. Het is waarschijnlijk de hoop, om zich met de pauselijke troepen te vereenigen, die de Koning van Napels heeft doen besluiten zich te handhaven in de twee vestingen welke hem nog overblijven; doch men verwacht eerstdaags de tijding, dat de Koning Gaëta heeft verlaten en in den vreemde een wijkplaats is gaan zoeken.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 22 September.

BEVALLEN (21 Sept.): C. Elias, geb van Lier, D.

OVERLEDEN (17 Sept.): G. Hoelen, geb. van Meurs, 63 j.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	f 55 7/16	2/m. Livorno	f 45¾
Zigt	„ 55 13/16	„ Napels	„ 77
2/m. Bordeaux	„ 55¼	3/m. Petersburg	„ 170
½/m. „	„ 55⅝	6/w. Weenen	„ 85
3/m. Madrid	„ 240	„ Augsburg	„ 99
„ Cadix	„ 241	„ Frankfort	„ 99¾
„ Sevilië	„ 237	2/m. Hamburg	„ 35 1/16
„ Bilbao	„ 238	Zigt	„ 35¼
„ Lissabon	„ 40⅞	2/m. Londen	„ 11.62½
„ Porto	„ 41	Zigt	„ 11.70
2/m. Genua	„ 45⅝	Rotterdam	„ ½

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 21 Sept. België 2½ pc. 53¾g; 4½ pc. 96½p Metal. 45⅛p, Nation. 53¾p; Spanje 1¾ pc. 38½g; 3 pc. 46½p.

PARIJS, 21 Sept. 3 pc. Rente 68.55; 4½ pc. id. 95.50, Fr.-Oost. Spoorw. 473.—; Credit mobilier 697.—; 3 pc. Spanje 46 5/8; 1¾ pc. id. 38 7/8; Spanje Passive —; Russ.-Spoorw. Aktiën 465; Rom. Leening —.

LONDEN, 21 Sept. Cons. 93¼ a —; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 22 a —; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. 74¾; 4½ pc. id. doll. bonds 83⅛. 3¾ pc. Grenada — a —; id. uitgestelde — a —; 2½ pc. Venez. — a —, 1 pc. id. — a —, 3 pc. Port. — a —; 3 pc. Spanje 48 5/8 a —; 1¾ pc. id. — a —; Coupons 6⅜ a —; Amortis. 22½ a —; 4½ pc. Russen — a —; 5 pc. id. 104⅛ a —; 2½ pc. Holland — a —; 4 pc. id. 101½ a —; Illinois Shares 84 a —; id. 7 pc. Oblig. 90 a —; Sardinië — a —; Ecuador a —.

WEENEN, 21 Sept. Met. 5 pc. 62.20; 2½ pc. —.—; Nat. 73.20; Loten 1854 4 pc. —; Bank-Aktiën 730; Noord-Baan-akt. 174; Oostenr. Cred. Loten —; Cred. Anst. 163.—, O.-Fr. Spoorw.-akt. 277.—; Lomb. Venetiaans. —.—, Nieuwe 139.—; Wissel op Londen 3/m. 13,40; Parijs —.—; Frankf. —; Amst. —.—; Goud —.—; Zilver —.

BERLIJN, 21 Sept. Metalliek 5 pc. 45½; Nationale 53¾, Stiegl. 5de serie 91¾; 6de id. 101¾; 5 pc. Eng. Russ. 102¼, Nieuwe 3 pc. 61¾; Pruiss. Staats. 4½ pc. 100⅛; id. Nieuwe 5 pc. —; Fr. Oost. Spoorw. —; Credit —, Wissel op Londen 2/m. 6 th. —, Parijs —, Hamburg —, Amst. zigt —, Weenen 2/m. —, Petersburg [illegible]

HAMBURG, 21 Sept. 3 pc. Rusland 59¾, 4½ pc. id. —, 3 pc Spanje 44, 1¾ pc. id. 37, Vereinsb. 98, Noord-Duits. bank 80¼, Mexikanen —, Wissel op Londen 3/m. 13.02½, Amst. 35.80, Diskonto —.

FRANKFORT, 21 Sept. Metalliek 5 pc. 44, Nation. 52½; Cred. Akt. —, Spanje 3 pc. 46½, 1¾ pc. 38½, Bankakt. —, Wissel op Londen 116 7/8, Weenen 86, Parijs —, Diskonto —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		21 Sept.	4½ u.	geld.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	101¼	a	
Nederl. Bank	4 „		„	
Nederl., Werkel. Schuld	2½ „	62	„ 62 5/16	62 5/16
Dito Dito	3 „	75	„	
Dito Dito	4 „	97¼	„ 97⅜	97¼
Oost-Ind. Leening	4 „		„	
Amortisatie-Syndikaat	3½ „	90½	„	
Handelmaats. op rescontre	„	129¼	„ 129½	129½
Dito à kontant	4½ „		„	
Dito Leening 1858	4 „		„	
Aand. Holl. Spoorweg			„	
Leening idem	4½ „		„	
Rijn dito	4½ „		„	
Dito 2de Leening	4½ „		„	
België, Cert. Adm. Belg. Bk.	2½ „	52	„	
Dito bij *Rothschild*	2½ „	52	„	
Frankrijk, Certifikaten	3 „		„	
Spanje, Obligatiën	1¾ „	38⅞	„	
Dito	3 „	47⅛	„ 47⅜	47¼
Dito Binnenlandsch	3 „	46	„ 46 1/16	46 1/16
Amortisable-Schuld		22⅜	„ 22½	
Bewijzen Coupons		6 3/16	„	
Portugal, Obligatiën	3 „	42¼	„ 42⅜	
Dito 1856/1859	3 „	40 13/16	„ 40⅞	40 13/16
Dito Uitgestelde			„	
Rusland, Obl. bij *Hope* & Co.	5 „	101⅜	„ 101½	
Dito dito 1828/29	5 „	101⅜	„ 101½	
Certif. dito 1831/33	5 „		„	
Dito dito 1840	4 „		„	
Dito Orig. 2e, 3e en 4e Leen.	4 „	77	„	
Dito dito 5e „	4 „		„	
Dito 5de Serie	5 „		„	
Dito 1855, 6de Serie	5 „	95⅞	„ 96	96
Dito Adm. te Hamburg	5 „		„	
Dito te Londen	5 „		„	
Dito dito	4½ „		„	
Dito dito	3 „	60⅞	„ 61	60⅞
Inschrijv. in Assign.	6 „	58	„	
Certifikaten van dito	6 „	58	„	
Spoorweg-Aktiën	5 „	205½	„ 206¼	
Hypotheek	4½ „		„	
Polen, Aandeelen 1835 fl. 500	f	160¾	„ 161	
Obligatiën	4 pCt.		„	
Pruissen, Obligatiën	4½ „		„	
Dito 1859	5 „	102	„	
Aandeelen 1854	3½ „		„	
Oostenrijk, Obl. bij *Goll* & Co.	5 „		„	
Dito dito	4 „		„	
Dito Metalliek	5 „	42 7/16	„ 42⅞	42 7/16
Dito dito	2½ „	23⅛	„ 23¼	23⅛
Dito Rente Amst.	5 „	66⅛	„ 66 7/16	66⅝
Dito Nationale 1854	5 „	50 3/16	„ 50 15/16	50 9/16
Weener Bank-Aktiën	f	623	„ 628	
Dito Aand. fl. 250, 1839	„		„	
Dito dito „ 250, 1854	4 pCt.	192	„ 194	
Fr. Oost. Spw. Obl. bij *Hope*	3 „		„	
Beijeren, Spoorw. Aandeelen			„	
Napels, Cert. bij *Lam.* & *B.*	5 „		„	
Dito bij *Rothschild*	5 „		„	
Denemarken, Oblig. te Londen	5 „		„	
Dito	3 „		„	
Braz. Geldl. 1824 van £ 100	5 „		„	
Dito 1839 „ £ 100	5 „		„	
Dito 1843 „ £ 100	5 „		„	
Dito 1852	4½ „		„	
Dito 1858	4½ „		„	
Sardinië	5 „		„	
Peru, Geldleening 1854	4½ „		„	
Dito Fransche	4½ „		„	
Ecuador, Oblig. 1855	1 „	11 11/16	„ 11¾	
Venezuela, Obligatiën	3 „	21 13/16	„ 21⅞	
Dito	1½ „	11½	„	
Grenada, Obligatiën	4 „	13¾	„ 13 13/16	
Dito Uitgestelde		5¼	„	
Mexiko, Obligatiën	3 „	20¾	„ 20⅞	
Nrd-Amer. Ph. *Hope* & Co. Lr. A.	f		„	
Dito dito „ B.	„		„	
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.	86½	„	
Illinois Spoorweg-Aandeelen			„	
Dito Oblig. Constr. Bons	7 „	90¼	„	
Galvest. Spoorweg Oblig.	8 „	32	„	
Louisiana	5 „		„	
Griekenland, Obl. geldl. 1825	5 „	6 13/16	„ 7⅛	6 13/16

Loten 1860 382; Braz. 1860 —; 4½ pCt. Russen 1860 89⅜, ½; 3 pCt. Amsterd. 83½.

Bij vernieuwing waren Oostenrijksche fondsen aanmerkelijk lager. De overigen alleen onveranderd.

Koers van het Geld. Beleening 3 pCt, Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 22 September tot 3½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld a 2½ pc. 62 5/16; Aand. Handel-Maatsch. —, Spanje, Binnenl. 3 pc. 46⅛; Rusl. Obl. bij Hope en Co. 5 pc. 101¾, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 5 pc. 96, Oostenrijk, Met. 5 pc. 43, dito [illegible], dito Rente Amst. 5 pc. 67, dito Nationale [illegible]

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 21 Sept.

Tarwe prijshoudend: 129, 130 ℔ b. Poolsche f 413, 415; 131 ℔ dito f 415 aan de Zaan; 130 ℔ dito f 420; 126 ℔ Vriesche f 375 aan de Zaan; 126 ℔ dito f 395 a/Z.

Rogge nagenoeg onveranderd: 124, 125 ℔ Pruissische f 213, f 214; 122 ℔ dito f 200; 114, 115 ℔ Petersburg f 176; 121 ℔ Galatz f 192; op levering in Okt. f 174; Maart f 177, 178; Pruiss. op Sept. f 182.

Garst in een doen: 98 ℔ n. Winter f 163.

Haver als voren; 10 /2 a j. Dikke f 5.10.

Boekweit onveranderd: 120 a n. Gooische f 228; 118 a n. Ho steinsche f 215.

Op 9 vaten Olie te leveren in April ek. 73½; Okt 70½ &c. *Raapolie* op 6/w. f 41¼; Vliegend f 40; in Mei ek. f 41¾ a 2; Okt. f 39½ a 40; Nov. f 40¼ a ¾; Dec. f 40¾ a 1¼. *Lijnolie* op 6/w. f 31¼; Vliegend f 30; in Okt. ek. f 29¾ a 30; Nov en Dec. f 30½ a ¾. *Hennepolie* op 6/w. f 39¾; Vliegend f 38½. *Raapkoeken* per 1000 stuks f 70 a 74. *Lijnkoeken* per 100 st. f 11 a 14.

SCHIEDAM, 21 Sept. Rogge. Verkocht: 144/2 a Koersche f 102 kt., 194 6/w. — Moutwijn f 14,75; Jenever f 20,25. Amst. Proef f 21,50 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling f 0.70 per ketel.

MIDDELBURG, 20 Sept. Puike jarige Walchersche Tarwe f 13.50 a 13.25 de mud dito nieuwe voor de zaai f 12.—, gewone puike f 11.50, 11 25 a 10.75 de mud; dito zuivere jarige Zeeuwsche dito f 12.50 a 12.—, mindere f 11.— a 10.— naar kwaliteit nieuwe dito dito f 10.75, mindere soorten 10.25 a f 9.75 naar deugd. — Zeeuwsche Rogge is voor de zaai tot f 8 —, gewone f 7.50 a 7.30, jarige bij uitsluiting f 8.— betaald. — Garst: Winter f 5.90 a 5.50 naar deugd; Zomer f 5.80, f 5.70, 5.50 a 5.— naar kwaliteit verhandeld. — Nieuwe Walchersche Groene Erwten kocht men de beste aan f 10.50, 10.25, mindere f 10.— a 9.50. — Koolzaad men betaalde voor het beste en droogste f 11.75, 11.50, mindere soorten f 10.50 a 10.— de mud. — Raapolie f 42,25; Patentolie f 44,50; Lijnolie f 34,25 per vat op 6 weken, op kontant f 1,— per vat lager.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek . .	f 21,35	à	—	Pruissische .	f 34⁷/₈	à	—
d°. Nation. .	„ 28,80	„	—	Spaansche . .	„ 2,39	„	—
Napelsche . .	„ —,—	„	—	d°. Buitenl. .	„ 55⁵/₈	„	
Div. in £ . .	„ 11,62½	„	—	Hamb. Russ.	„ 33¾	„	—
Eng. Russen	„ 11,82½	„	—	Russ. in Z. R.	„ 34³/₈	„	—
Fransche . .	„ 55³/₈	„	—	„ „ P. R.	„ —	„	—
Belgische . .	„ 55⁷/₈	„	—	Polen „ Fl.	„ 26⁷/₈	„	

Amerika in D. f 2.35.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 21 Sept. Bontekoe, Wubbo en Willem, Galatz.
HELVOET, 21 Sept. Bedlington, Enyo, Newcastle.
BRIELLE, 21 Sept. Cologne (st), Londen.
BROUWERSHAVEN, 21 Sept. Mammes, Doggersbank, Rott.ⁿ n Batavia.

UITGEZEILD:

TEXEL, 21 Sept. Magnet (st), Londen.
HELVOET, 21 Sept. Howlett, Peace, Bo'ness.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 22 September, in lading naar:

Dusseldorp en Neuss. V. d. Schans, Rijn.
Keulen. T. Colonius, Colonius
Urdingen. J. Boers, 3 Gebroeders
Dusseldorp en Duisburg. W. Brugman, Niederrhein N° 7.

Advertentiën.

Vijftigjarige Huwelijksvereeniging

VAN

FERDINANDUS JOANNES WEUSMAN

EN

JOHANNA JACOBA HAARMANS.

Uit Naam der Erkennelijke Familje.

UTRECHT, den 23 September 1860. (3155)

(3159) GETROUWD: A. H. A. F. MEIJER
met
C. R. BEENS.

BREDA, 20 September 1860.

(3153) Heden overleed alhier tot smart zijner Medebroeders, Nabestaanden en Vrienden, de Zeer Eerwaarde Pater JOANNES BORST, rustend Priester der Gemeente van den H. Jozef, in welke hij gedurende 34 jaren met den meesten ijver werkzaam was.

GOUDA, den 18 September 1860. A. F. RANSHUIJSEN, Pastoor.

(3158) Heden overleed alhier tot ons aller droefheid, na voorzien te zijn geweest van de laatste H. Sacramenten der stervenden, onze beminde Zuster en Behuwdzuster, GERTRUDA ELISABETH VERBIEST, in den leeftijd van bijna 64 jaren.

HELMOND, 20 September 1860. Uit aller naam, F. H. VAN HOECK.

(3156) Bij een Pastoor wordt tegen November of eerder gevraagd: eene **Dienstmeid,** die goed kan Koken, en in staat is om alle werkzaamheden in eene Pastorie te verrigten, liefst tusschen 25 à 30 jaren oud, voorzien van goede getuigschriften. Brieven *franco* onder lett. B. K. bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever dezer Courant.

(3131) Met genot van vrije inwoning, voeding en bewassching, wordt op een salaris van f 300 tot 500 Gulden naar gelang er bewijzen van bekwaamheid kunnen worden vertoond, gevraagd: een **HULPONDERWIJZER,** van de R. C. Godsdienst en voorzien van goede getuigschriften. Hoofdvereischte is bekwaamheid in het geven van Onderwijs in de Reken- en Stelkunde en in de beginselen der Meetkunde. Brieven *franco* onder letter N. Bureau dezer Courant.

Men vraagt tegen November eerstkomende, in een fatsoenlijk burgerlijk gezin, eene **Dienstbode,** als Meid alleen, van de R. C. Godsdienst, op braafheid en zindelijkheid zal bijzonder gelet worden, tegen goed salaris. Adres met *franco* brieven onder letter W of in persoon bij Gebr. VAN LANGENHUYSEN, Boek- en Steendrukkers te 's Gravenhage. (3159)

WINTERMANTELS.

De **Modellen** hierin zijn ontvangen en zal dit saisoen weder bewijs leveren van onze bekende lage prijzen en ruime sortering. Affaires buiten de stad worden bediend, zoo als zij daarop in hunne hoedanigheid regt hebben, tegen aanzienlijk rabat.

J. C. NOOTEBOOM DELGORGE.
(3154) Heerengracht bij de Heisteeg, K. K. 118.

Ellende, door lang-durige ziekten teweeg gebragt, teleurstelling en eindelooze geldverspilling aan niet helpende Medicamenten en Doctoren, kunnen thans voorkomen worden. Men gebruike slechts de **Revalenta Arabica** der Heeren BARRY DU BARRY & C°., die door eene aangename en natuurlijke werking op het organismus, chronische en afmattende ziekten wegneemt, ZIEKELIJKHEID en PIJN in GEZONDHEID en KRACHT herschept.

Duizenden en duizenden danken der Revalenta hunne gezondheid, getuigen de vele Attesten van Lieden van alle rangen en standen, die erkentelijk voor de ontvangene hulp, ook het geluk dat hen ten deel viel, aan anderen wilden verzekeren, door den lof te verkondigen van

Du Barry's Revalenta.

Maag- en onderbuikskwalen, koorts, zinkings, verstoppingen, maagkramp, maagpijn, hoest, aamborstigheid, diarrhaea, oprispingen, zuur, koliek, zenuwziekten, stuipen, vloed, slijm, hartkloppingen, hoofdpijn, duizelingen, graveel, maagkanker, scheurbuik, klieren, tering, rheumatische aandoeningen, griep, misselijkheid en braking, en alle andere ziekten, die door abnormalen toestand der spijsvertering ontstaan, worden spoedig en zeker genezen door DU BARRY'S kracht en gezondheid herstellend meel.

Als voeding voor kleine Kinderen is het ook bijzonder aan te bevelen en verdient de voorkeur boven de voeding met melk. Het verteert ligt, verzuurt niet, geeft veel voedsel en gezonde sappen. Alle Moeders raden wij aan het REVALENTA-BOEKJE te lezen; dat ze om niet in het **Verkoophuis** krijgen kunnen.

Men lette er vooral op, dat iedere Bus tot waarborg der echtheid met de Handteekening „F. VON WINDHEIM & C°., **VERKOOPHUIS,**" *voorzien is.*

De prijs der **Revalenta** is: 87½ Cts., f 2, f 3.50, f 8, f 16.

Zij is te verkrijgen in het **VERKOOPHUIS** en de bekende Dépôts. (3160)

(3142) Bij de Wed. H. BONTAMPS te Venloo is verschenen, en bij alle R. K. Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld:

Eene TWEEDE DRUK van het Gebedenboek

HET KRUIS VAN CHRISTUS,

ons Heil en onze Verlossing!

Katholiek Gebedenboek van den zaligen THOMAS à KEMPIS, vertaald door S. J. Funnekotter, Kath. Kapellaan.

Deze nieuwe editie, gedrukt in 24° formaat en versierd met violetkleurige Cader, is vermeerderd met de Litanie voor alle dagen der week, en daardoor voor het algemeen gebruik nog vollediger geworden.

Onder de pers is tevens een nieuwe uitgaaf van:

PHILOTHEA,

of inleiding tot het godvruchtig leven,

door de H. FRANCISCUS DE SALES, Prins-Bisschop van Geneve.

Vermeerderd met Morgen-, Avond-, Mis-, Biecht- en Communiegebeden, benevens de Litanie voor alle dagen der week.

Een fraai boekdeeltje in gr. 32° formaat, waarvoor de prijzen zeer billijk gesteld zijn.

INSTITUUT SAINT-LOUIS

rue du Marais (MEIBOOM) **119, à Bruxelles.**

Cet établissement, érigé sous les auspices de S. Em. le Cardinal Sterckx, arch. de Malines, comprend une *section professionnelle*, une *section d'humanités* et une *section de philosophie.* La rentrée est fixée au 1er mardi d'octobre. (3054)

(3095) Door den Uitgever R. T. DAAMEN te Terborgh is verzonden:

Het **derde** en **laatste** Deel van

DE JOOD VAN VERONA,

OF

de geheime genootschappen in en rondom Italië.

Historische Novelle uit de jaren 1846—1849, door ANTONIO BRESCIANI.

Vrij naar het Italiaansch. Met Aanteekeningen en Aanhangsel. Door een Katholiek Priester. Prijs van het geheele werk, drie deelen gr. 8° (880 en XXIV bladz.), *bij Inteekening f 4.75; buiten Inteekening f 5.75.*

☞ Deze *Nederduitsche* vertaling niet te verwarren met eene zoogenaamde „*complete uitgave*", welke een *Vlaemsche* en alles behalve *complete* overzetting is eener evenzeer *onvolledige Fransche* vertolking.

(3093) GOED EN GOEDKOOP

in alle Boekwinkels verkrijgbaar:

KIJKJES IN DE WERELD

voor het Jonge Volkje met 6 gekleurde plaatjes. Prijs 35 ct.

Heden komt van de pers:

Nieuwste Spoorweg-Kaart van Middel-Europa, met aanwijzing van de Hoofd-Stations en de rigtingen der Stoombooten en Diligences.

Breed 48 hoog 42 Ned. duimen . . . . f 0.90.
id. op linnen in etui . . . . „ 1.40.

LEYDEN. D. NOOTHOVEN VAN GOOR.

Bij den Boekhandel. C. L. VAN LANGENHUYSEN, is verkrijgbaar:

COLLECTION DE J. VERMOT.

A. DEVOILLE.	La fiancée de Besançon, 2 vol.	f 2.00
— —	Les Croisés, 2 vol. . . .	„ 2.00
— —	Le Proscrit	„ 1.00
— —	Les Prisonniers de la terreur	„ 1.00
— —	Les Croix du Sud. . . .	„ 1.00
— —	Mémoires d'une mère de famille.	„ 1.00
— —	Mémoires d'un curé de campagne	„ 1.00
— —	Les Travailleurs	„ 1.00
— —	La Charrue et le comptoir .	„ 1.00
A. BALLEYDIER.	Veillées de famille . .	„ 1.00
— —	Veillées du Peuple . .	„ 1.00
— —	Veillés militaires	„ 1.00
J. LOISEAU DU BISOT.	Veillées amusantes	„ 1.00
DE BUSSY.	Veillées sur mer et sur terre. .	„ 1.00
Mme D'ALTENHEYM.	Les anges d'Israël ou les gloires de la bible . .	„ 1.00
— —	Les Marguerites de France suivies des nouvelles filiales	„ 1.00
— —	Les deux frères ou Dieu pardonne	„ 1.00
ALPHONSE CORDIER.	Veillées au coin du feu.	„ 1.00
— —	Veillées flamandes. .	„ 1.00
ALFRED NETTEMENT.	Vie de Madame la marquise de la Roche-Jaquelein.	„ 1.00
VICOMTE WALSCH.	Le Fratricide ou Gilles de Bretagne chronique du XVe siècle nouvelle édition 2 vol . . .	f 2.00
— —	Yvon le Breton . . .	„ 1.00
— —	Histoires, contes, et nouvelles 2 vol	„ 2.00
— —	Letters vendeénnes ou correspondance de trois amis in 1823 2 vol .	„ 2.00
A. DES ESSARTS.	Le Tour du Cadran . .	f 1.00
H. DEL'EPINOIS.	Vie du Dauphin père des rois Louis XVI, Louis XVIII et Charles X. . .	„ 1.00
Mme LA Csse DROHOJOWSKA.	Les faux visages étude de moeurs du XVe siècle, suivis de deux autres nouvelles du moyen-age . . .	„ 1.00

Correspondance de Napoleon premier, publiée par ordre de l'empereur Napoléon III, in 8°. Tom 1 tot 5 zijn reeds verschenen, per deel f 3.00

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN Drukker en Uitgever.